

Forskrifter om vern mot brann i herberge, pleieanstalt m.v.

FOR-1970-09-01 nr 0000

Opphevet

Tittel: Forskrifter om vern mot brann i herberge, pleieanstalt m.v.

(gitt av Kommunal# og arbeidsdepartementet den 1. september 1970 i medhold av § 2 i lov av 5. april 1963 om vern mot brann i hotell og annet herberge, pleieanstalt m.v.).

I kraft 1. november 1970

A. Alminnelige bestemmelser.

§ 1. Forskriftenes virkekræts.

Disse forskrifter gjelder for herberge og pleieanstalt (jfr. § 2) med minst 10 senger i en bygning. I antall senger regnes også sengeplasser for leiet betjening. Omfatter virksomheten 2 eller flere bygninger, regnes de som en bygning når avstanden mellom disse er mindre enn høyden på den høyeste eller mindre enn 8 meter.

§ 2. Definisjoner.

I disse forskrifter forstås med

herberge:

hotell, pensjonat, gjestgiveri, ungdomsherberge, internat, feriehem og liknende virksomhet.

pleieanstalt:

sykehus, fødehem, kursted, rekonvalesenthjem, aldershem, pleiehem, barnehjem og liknende virksomhet.

soverom:

rom som brukes til nattopphold.

rømningsveg:

en på forhånd tilrettelagt forbindelse mellom rom og det fri.

nødllys:

rød belysning i korridor, utgang m.v. for å markere rømningsveg.

reserVELYS:

belysning som trer i stedet for den vanlige belysning når denne svikter.

B. Ny bygning for herberge.

§ 3. Isolering fra annet lokale.

- 1.I samme bygning som herberge må det ikke være brannfarlig virksomhet eller opplag, med mindre virksomheten eller opplaget er skilt fra herberget på slik måte at en brann ikke kan smitte over på herberget og at uhindret bruk av dets rømningsveger kan opprettholdes.
- 2.Lokale for annen virksomhet enn nevnt i nr. 1 kan innredes i samme bygning som herberge, når slikt lokale på betryggende måte er skilt fra herberget.

§ 4. Trebygning.

- 1.I trebygning må avstanden fra terreng til vindusbrett i 2. etasje ikke overstige 5 m. Denne maksimumshøyde måles fra terreng som skal være planert i en bredde av minst 4 m fra bygningen.
- 2.I trebygning med 2 etasjer må det på loft ikke innredes rom til varig opphold.
- 3.To trebygninger kan tillates forbundet med mellombygning utført som branntrygg bygning. Mellombygning skal ha en lengde minst 6 m, og felles vegg mellom slik bygning og trebygning, og i tilfelle den del av trebygningens vegg som ikke, dekkes av den felles vegg, skal utføres som brannvegg.

§ 5. Etasjeskiller.

- 1.Etasjeskiller mellom kjeller og 1. etasje skal utføres minst A 60, også i trebygning.

§ 6. Innredning.

- 1.Bestemmelsene i byggeforskriftenes 55:422 gjelder ikke for bygning med herberge, men alle vegger av brennbart materiale skal ha tennvernende kledning minst A 10.
- 2.Til innvendig kledning på vegger og tak i trebygning må ikke brukes materiale med dårligere branntekniske egenskaper enn tre.
- 3.Ildsfarlig maling og lakk må ikke brukes.

§ 7. Trapp og trapperom.

- 1.Ethvert rom til varig opphold skal ha uhindret adgang til uavhengige trapper eller utganger (rømningsveger).

2. I branntrygg bygning må avstanden mellom trappene ikke være over 50 m, i annen bygning må avstanden ikke være over 25 m.
3. Soverom skal ligge mellom trappene. Dog kan soverom legges til den del av korridor som ikke ligger mellom trappene, når det fra soverommet er fri forbindelse til begge trapper og avstanden fra soverommets dør til nærmeste trapp ikke overstiger 5 m.
4. Trapperommets vegger i kjeller skal i alle bygninger være minst A 60. I branntrygg bygning og i brannherdig bygning skal trapperommet utføres som branncelle, og i annen bygning skal trapperommets vegger og tak samt underside av tretrapp ha tennvernende kledning minst A 20.
5. Trapperom skal være lukket i alle etasjer, også mot vestibyle.
6. Den fri bredde av trapp skal være minst 1,20 m i rekkverkets høyde. I herberge med inntil 50 senger kan dog den ene trapp ha en minste bredde av 1 m.

§ 8. Korridor.

1. Korridor skal mot trapperom være lukket med dør. Korridor som er lengre enn 25 m skal dessuten deles med selvlukkende dør B 15.
2. Den frie bredde av korridor og utgang må ikke være mindre enn 1,20 m.
3. I korridor skal tak og vegger av brennbart materiale forsynes med tennvernende kledning minst A 20.

§ 9. Dører og vinduer

1. Dør mellom trapperom og kjeller skal være branntrygg dør A 60.
2. Dør mellom trapperom og loft samt dør til fyrrom, vaskerom, strykerom, skigarderobe o.l. skal være brannherdig dør B 30.
3. Annen dør til trapperom, dør i rømningsveg (unntatt utgangsdør), dør mot korridor m.v. fra alle rom skal være brannherdig dør B 30.
4. Foranstående krav til dør til trapperom forutsetter lukket trapp, jfr. byggeforskriftene 55:1. Kreves f.eks. branntrygg trapp, må dør til trapperom utføres minst som branntrygg dør A 60.
5. Dør i rømningsveg skal slå i utgangsretningen og skal ha en minste bredde (lysmål) av 0,9 m. Døren skal alltid kunne åpnes innvendig fra uten bruk av nøkkel. Dog tillates brukt nøkkel når denne oppbevares i umiddelbar nærhet i et tydelig merket skap med glassrute, og nøkkelen er festet til en lenke som ikke hindrer dens bruk.
6. Soverom skal ha loddrett stående vinduer. Minst ett vindu skal kunne åpnes og være slik hengslet og dimensjonert at det kan nyttes som redningsveg. Vindusbrett må ikke være høyere enn 1 m fra golvet. Vindu som skal kunne brukes som nødutgang skal ha en fri åpning av minst 0,5 m bredde eller minst 0,6 m høyde, og slik at summen av høyde og bredde skal være

minst 1,5 m.

§ 10. Redningsmidler.

1. Ved ethvert herberge på landet og ved herberge i trebygning i by skal det være minst 2 brannstiger. For bygning med annen byggemåte i by treffer brannstyret bestemmelse om stigehold.
2. I herberge i trebygning skal hvert soverom hvor avstanden fra terreng til vindusbrett er større enn 5 m, ha godkjent branntau som er opphengt og ferdig til bruk. Branntau kan også påbys i herberge i bygning med annen byggemåte hvor redning over stiger er vanskelig eller andre forhold gjør det påkrevet.

§ 11. Slokkingsmidler.

1. I bygning med nødvendig trykkvann skal det i hver etasje være minst en brannslange med tilstrekkelig lengde til å nå inn i hvert rom.
2. I bygning uten tilstrekkelig trykkvann skal det i hver etasje være minst 2 håndlokkingsapparater.
3. Brannslange og håndlokkingsapparat skal være hensiktsmessig plassert, godt synlige og lett tilgjengelige. Deres plass skal være tydelig markert med innskrift «BRANNREDSKAP».
4. I høy bygning kan det kreves særskilt opplegg for brannsløkking og rikeligere utstyr.

§ 12. Brannvarsling.

1. I herberge med minst 20 senger skal det være brannvarslingsanlegg som er typegodkjent av Statens branninspeksjon.
2. Anlegget skal bestå av brannmeldere og alarmklokker e.l. som trer i funksjon ved utløsning av en brannmelder.
3. I herberge med 20 – 50 senger kan brannmelderne være manuelle, men i herberge med mer enn 50 senger skal det i tillegg til de manuelle meldere også monteres automatiske meldere i alle rom.
4. Alarmklokke skal monteres i soverom, oppholdsrom, arbeidsrom, korridorer o.l. Dog kan det for hele herberget eller deler av det nyttes felles varslingsapparat dersom det oppnås like betryggende varsling.
I herberge hvor betjeningen bor utenfor virksomheten, eller hvor andre forhold gjør det påkrevet, kan det også kreves utvendig varsling.
5. I ethvert herberge skal det være minst en gongong som kan brukes til å varsle brann.

§ 13. Belysning.

1. Til belysning må ikke brukes ildsfarlig olje av klasse A (jfr. ildsfarlighetslovgivningens bestemmelser) eller sprit.
2. Korridor, trapp og annen rømningsveg skal døgnet rundt være tilstrekkelig belyst.
3. Over alle dører som fører fra korridor eller stort fellesrom til utgang (nødutgang) skal det være nødbelysning i rødt, gjennomfarget glass, og den skal alltid være tent etter mørkets frembrudd.
4. Elektrisk nødbelysning kan være tilsluttet bygningens øvrige anlegg, men skal ha egen kurs med egne sikringer.

§ 14. Markering av utgangsveger.

1. I korridor skal det være tydelig skilt med henvisning til utgang (nødutgang). Skiltene skal være iøynefallende plassert og være selvlysende i mørke.
2. Alle dører som fører til utgang (nødutgang) skal være tydelig merket med tilstrekkelig belyst skilt eller påskrift som med røde bokstaver på selvlysende bunn angir:
UTGANG (NØDUTGANG) # EXIT.

§ 15. Fri utgang.

Korridor, trapp m.v. skal være fri og ryddig.

§ 16. Reservebygning.

Ved særlig ensomt og avsidesliggende herberge kan det kreves at det i nærheten skal være en bygning som kan oppvarmes og gi gjestene ly i tilfelle av brann.

§ 17. Nattevakt og ettersyn.

Ved stengetid og dessuten en time senere skal kjøkkenavdelingen, spisesaler, salonger, trapper, korridorer m.v. inspiseres særlig med henblikk på forhold som kan medføre brann og tiltak som er foreskrevet for å hindre at brann brer seg.

Ved herberger med mer enn 50 senger skal det være nattevakt med kontrollur.

§ 18. Oppslag for gjester.

1. I hvert soverom over 1. etasje i herberge med minst 20 senger skal det være oppslag i glass og ramme eller annen holdbar utførelse med veiledning for gjestene i branntilfelle. Oppslaget skal også ha tekst på engelsk, tysk og fransk.

2.Oppslaget skal inneholde plan over vedkommende etasje med tydelig angivelse av rommets beliggenhet, trapper, brannmeldere og slokkingsredskap.

§ 19. Kontroll av elektrisk anlegg.

Den ansvarlige for virksomheten skal påse at det elektriske anlegg blir ettersett minst en gang i året av autorisert elektrisk installatør. Melding om at ettersynet er foretatt og at eventuelle mangler er rettet sendes brannsjefen eller politimesteren hvor brannloven ikke gjelder.

§ 20. Ordensregler og instruksjer.

- 1.Den ansvarlige for virksomheten skal instruere betjeningen om å vise nødvendig forsiktighet med alt som kan volde brann og om det som skal gjøres dersom brann oppstår.
- 2.Samtligte ansatte skal få utlevert ordensregler og instruksjer om forebygging av brann og om betjeningens plikter og gjøremål dersom brann oppstår. Brannøvelser med betjeningen må holdes minst 2 ganger i året.

§ 21. Skjerpelser.

For herberge med mer enn 100 senger i samme bygning kan det stilles krav utover de som er angitt i forskriftene, for å sikre at brann oppstår, for å sikre effektiv slokking av oppstått brann og for å sikre og lette redning av gjester og betjening

C. Endring av bygning for herberge.

§ 22. Endring av bygning for herberge.

Utvidelse, ombygging og moderniseringsarbeid vedrørende bygning for herberge skal utføres i samsvar med bestemmelsene i avsnitt B.

Dersom byggearbeid som nevnt i første ledd er av større omfang, kan det kreves at også de deler av bygningen som ikke omfattes av endringen bringes helt eller delvis i samsvar med bestemmelsene i avsnitt B.

D. Etablering av herberge i bestående bygning.

§ 23. Etablering av herberge i bestående bygning.

For bestående bygning som skal tas i bruk til herberge, gjelder bestemmelsene i avsnitt B med følgende unntak:

1. Bestemmelsene i § 7 nr. 3 om at soverom skal ligge mellom trappene og i § 7 nr. 6 om minste bredde av trapp, får ikke anvendelse. Dog må hovedtrapp ikke ha mindre fri bredde enn 1 m.
2. Bestemmelsen i § 8 nr. 2 om minste bredde av korridor og utgang, får ikke anvendelse. Dog må korridor og utgang ikke ha mindre fri bredde enn 1 m.
3. Bestemmelsen i § 9 nr. 5 om dørers minste bredde (lysmål) får ikke anvendelse.

E. Herberge som er i drift ved forskriftenes ikrafttreden.

§ 24. Herberge som er i drift ved forskriftenes ikrafttreden.

For herberge som er i drift ved forskriftenes ikrafttreden, skal inspeksjonsmyndigheten gi pålegg slik at vedkommende herberge bringes i samsvar med bestemmelsene i avsnitt B, dog med følgende endringer:

1. Bestemmelsene i § 4 nr. 1 og 2 om trebygning får ikke anvendelse. Dog må den største høyde til vindusbrett i rom til varig opphold i trebygning ikke overstige 8 m fra terreng planert i 4 m bredde fra bygningen, og i trebygning må det ikke benyttes rom til varig opphold over 3. etasje.
2. Bestemmelsen i § 5 om etasjeskiller får ikke anvendelse.
3. Bestemmelsen i § 6 nr. 2 om, forbud mot bruk av materiale med dårligere branntekniske egenskaper enn tre, får ikke anvendelse, se dog § 7 nr. 4 og § 8 nr. 3.
4. Bestemmelsene i § 7 nr. 3 om at soverom skal ligge mellom trappene, i § 7 nr. 5 om at trapperom skal være lukket mot vestibyle og i § 7 nr. 6 om minste bredde av trapp får ikke anvendelse. Dog må hovedtrapp ikke ha mindre fri bredde enn 1 m.
5. Bestemmelsen i § 8 nr. 2 om minste bredde av korridor og utgang får ikke anvendelse. Dog må korridor og utgang ikke ha mindre fri bredde enn 1 m.
6. Bestemmelsen i § 9 nr. 5 om dørers minste bredde får ikke anvendelse.

Dersom de krav som er nevnt i første ledd etter inspeksjonsmyndighetens skjønn ikke kan gjennomføres uten uforholdsmessige utgifter, kan inspeksjonsmyndigheten lempe på kravene. Den kan da stille som vilkår at andre tiltak skal gjennomføres for å hindre at brann oppstår, for å sikre effektiv slokking av oppstått brann og for å sikre og lette redning av gjester og betjening. Bl.a. kan det kreves sprinkleranlegg og reserve belysning med egen, uavhengig strømkilde, innbygging av åpen trapp mot vestibyle, automatisk brannvarslingsanlegg og nattevakt med kontrollur o.l. også for herberge med 50 senger eller mindre.

F. Særforskrifter for pleieanstalt.

§ 25. Ny bygning for pleieanstalt.

For ny bygning for pleieanstalt (jfr. § 2) gjelder bestemmelsene i avsnitt B med følgende endringer:

1. Pleieanstalt tillates ikke i trebygning.
2. Pleieanstalt kan oppføres som brannherdig bygning i en etasje med grunnflate inntil 400 m².
3. Bestemmelsen i byggeforskriftenes 55:422 gjelder ikke for bygning med pleieanstalt, men alle vegger av brennbart materiale skal ha tennvernende kledning minst A 10.
4. Bestemmelsen i § 7 nr. 6 gjelder med det tillegg at hvor det kan bli tale om syketransport, må trappens bredde og stigningsforhold velges slik at båretransport, kan foregå uhindret.
5. Bestemmelsen i § 8 nr. 2 gjelder med det tillegg, at hvor syke skal transporteres i seng, skal bredden av korridor være minst 2,25 m.
6. Dør mellom soverom og korridor skal være B 30.
7. Bestemmelsen i § 9 nr. 5 om at dør i rømningsveg fritt skal kunne åpnes innvendig fra gjelder ikke for isolater i psykiatriske institusjoner (psykiatriske sykehus, klinikker, sykehjem, åndssvakehjem og barnepsykiatriske institusjoner), for isolater for sinnslidende ved alminnelig sykehus, aldershjem og pleiehjem, for isolater på kursteder og klinikker for alkoholister og for spesialavdelinger ved de verneskoler som hører under Sosialdepartementet.
8. Bestemmelsen i § 9 nr. 6 gjelder ikke for de institusjoner som er nevnt i nærværende paragraf nr. 7. Takvinduer eller skråttstilte vinduer er dog ikke tillatt.
9. Bestemmelsen i § 12 gjelder med den endring at i anstalter hvor klientellet av fysiske eller psykiske årsaker ikke er i stand til selv å redde seg under brann, skal brann varsles ved optiske signaler i de tilliggende korridorer, eventuelt ved tilkopling til virksomhetens eget optiske anlegg for tilkalling av betjening. Varslingsapparater i pasientenes soverom er her ikke nødvendig.
10. Bestemmelsen i § 18 får ikke anvendelse.

§ 26. Endring av bygning for pleieanstalt.

Utvidelse, påbygging og moderniseringsarbeid vedrørende bygning for pleieanstalt skal utføres i samsvar med bestemmelser i § 25.

Dersom byggearbeid som nevnt i 1. ledd er av større omfang, kan det kreves at også de deler av bygning som ikke omfattes av endringen bringes helt eller delvis i samsvar med bestemmelsene i § 25.

§ 27. Etablering av pleieanstalt i bestående bygning.

For bestående bygning som skal tas i bruk til pleieanstalt, gjelder bestemmelsene i § 25.

§ 28. Pleieanstalt som er i drift ved forskriftenes ikrafttreden.

For pleieanstalt som er i drift ved forskriftenes ikrafttreden, skal inspeksjonsmyndigheten gi pålegg slik at vedkommende pleieanstalt bringes i samsvar med bestemmelsene i avsnitt B, dog med følgende endringer:

1. Bestemmelsene i § 4 nr. 1 og 2 om trebygning får ikke anvendelse. I trebygning må det ikke benyttes rom til varig opphold over 3. etasje. Rom over 2. etasje i trebygning må ikke benyttes til varig opphold for andre enn betjeningen med mindre bygningen over alt innvendig har tennvernende kledning minst A 20. Den største høyde til vindusbrett i rom til varig opphold i trebygning må dog ikke overstige 8 m fra terreng planert i 4 m bredde fra bygningen.
2. Bestemmelsen i § 5 om etasjeskiller får ikke anvendelse.
3. Bestemmelsene i § 6 nr. 2 om forbud mot bruk av materiale med dårligere branntekniske egenskaper enn tre får ikke anvendelse, jfr. dog § 7 nr. 4 og § 8 nr. 3.
4. Bestemmelsen i § 7 nr. 3 om at soverom skal ligge mellom trappene, i § 7 nr. 5 om at trapperom skal være lukket mot vestibyle og i § 7 nr. 6 om minste bredde av trapp får ikke anvendelse. Dog må hovedtrapp ikke ha mindre, fri bredde enn 1 m, og hvor det kan bli tale om syketransport, må trappens bredde og stigningsforhold være slik at båretransport kan foregå uhindret.
5. Bestemmelsen i § 8 nr. 2 om minste bredde av korridor og utgang får ikke anvendelse. Dog må korridor og utgang ikke ha mindre bredde enn 1 m og hvor syke skal transporteres i seng, skal bredden av korridor være slik at transporten kan foregå uhindret.
6. Bestemmelsen i § 9 nr. 3 om brannherdig dør mellom soverom og korridor får ikke anvendelse. Dør B 30 er tilstrekkelig.
7. Bestemmelsen i § 9 nr. 5 om dørers minste bredde får ikke anvendelse. For isolater i psykiatriske institusjoner (psykiatriske sykehus, klinikker, sykehjem, åndssvakehjem og barnepsykiatriske institusjoner), for isolater for sinnslidende ved alminnelige sykehus, aldershjem og pleiehjem, for isolater på kursteder og klinikker for alkoholister og for spesialavdelinger ved de verneskoler som hører under Sosialdepartementet, gjelder heller ikke kravet om at dør i rømningsveg fritt skal kunne åpnes innvendig fra.
8. Bestemmelsen i § 9 nr. 6 om vinduer får ikke anvendelse. Takvindu og skråttstilt vindu er dog ikke tillatt.
9. Bestemmelsen i § 12 gjelder med den endring at i anstalter hvor klientellet av fysiske eller psykiske årsaker ikke er i stand til selv å redde seg under brann, skal brann varsles ved optiske signaler i de tiliggende korridorer, eventuelt ved tilkopling til virksomhetens eget optiske anlegg for tilkalling av betjening. Varslingsapparater i pasientenes soverom er her ikke nødvendig.
10. Bestemmelsen i § 18 får ikke anvendelse.

Dersom de krav som er nevnt i første ledd etter inspeksjonsmyndighetens skjønn ikke kan gjennomføres uten uforholdsmessige utgifter, kan inspeksjonsmyndigheten lempe på kravene. Den kan da stille som vilkår at andre tiltak skal gjennomføres for å hindre at brann oppstår, for å sikre effektiv slokking av oppstått brann og for å sikre og lette redning av pasienter og betjening. Bl.a. kan det kreves sprinkleranlegg og reservebelysning med egen, uavhengig strømkilde, innbygging av åpen trapp mot vestibyle, automatisk brannvarslingsanlegg o.l. også for pleieanstalter med 50 senger eller mindre.

G. Ikrafttreden.

§ 29. Ikrafttreden m.v.

Disse forskrifter trer i kraft 1. november 1970. Fra samme tid oppheves forskrifter av 1. juni 1963 om vern mot brann i hotell og annet herberge, pleieanstalt m.v.